

**NORMATIV-HUQUQIY HUJJATLAR
LOYIHASINI ISHLAB CHIQISH VA
KELISHISHNING YAGONA ELEKTRON TIZIMI**

ID-6301 (V-1)

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MARKAZIY BANKI BOSHQARUVI
QARORI**

**Bank xizmatlari iste’molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni
amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan
minimal talablar to‘g‘risidagi nizomga qo‘shimcha va
o‘zgartirishlar kiritish haqida**

O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasining Markaziy banki to‘g‘risida”gi Qonuniga muvofiq Markaziy bank boshqaruvi qaror qiladi:

1. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2018 yil 28 apreldagi 16/18-son qarori (ro‘yxat raqami 3030, 2018 yil 2 iyul) (Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 03.07.2018 y., 10/18/3030/1440-son) bilan tasdiqlangan Bank xizmatlari iste’molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablar to‘g‘risidagi nizomga ilovaga muvofiq qo‘shimcha va o‘zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror rasmiy e’lon qilingan kundan e’tiboran bir oydan keyin kuchga kiradi.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki
Boshqaruvining 2025-yil ____ -maydagi ____-sonli
qaroriga ILOVA

**Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni
amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo'yiladigan
minimal talablar to'g'risidagi nizomga kiritilayotgan qo'shimcha
va o'zgartirishlar**

1. 1-band quyidagi mazmundagi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“**kredit** - banklar tomonidan berilayotgan kredit, mikroqarz va mikrokreditlar.”.

2. 9-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Bank tomonidan kredit va omonat (depozit) bo'yicha xizmat ko'rsatish davrida iste'molchining og'zaki yoki yozma so'rovi olingan kundan e'tiboran bir ish kuni ichida unga quyidagi axborotlar yozma shaklda oyda bir marta bepul taqdim etiladi:

a) kredit bo'yicha (axborot berilgan sanasini ko'rsatgan holda):

kreditlash limiti;

kredit bo'yicha to'langan pul mablag'lari summasi;

asosiy summa bo'yicha qarz qoldig'i;

navbatdagi to'lovlarning miqdori, tarkibi va muddatlari (to'lovlar jadvali);

kreditni muddatidan oldin qisman yoki to'liq so'ndirish istagi bildirilgan taqdirda to'lash lozim bo'lgan summalar miqdori;

muddati o'tkazib yuborilgan qarzdorlik miqdori va tarkibi;

kelib tushayotgan pul mablag'lari kredit bo'yicha qarzni so'ndirishga yo'naltirilishi haqida axborotlar.

b) omonat (depozit) bo'yicha (axborot berilgan sanasini ko'rsatgan holda):

axborot berilgan sanaga omonat (depozit) qoldig'i;

axborot berilgan sanaga omonat (depozit) bo'yicha hisoblangan jami foiz summasi, shu jumladan to'langan foiz summasi.”.

3. 18¹-banddagi “kreditlarning (mikroqarzlarning)” degan so'zlar “kreditlarning” degan so'z bilan almashtirilsin.

4. 24⁵-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Bankdagi omonatlar O'zbekiston Respublikasining “Banklardagi omonatlarni himoya qilish kafolatlari to'g'risida”gi Qonuniga muvofiq kafolatlangan bo'lsa, bank omonat shartnomasida bu haqida kafolatlanadigan maksimal omonat mablag'ini ko'rsatgan holda ma'lumot aks ettirilishi shart.”.

5. 27-bandda:

oltinchi xatboshidagi “kreditlarning (mikroqarzlarning)” degan soʻzlar “kreditlarning” degan soʻz bilan almashtirilsin;

oʻn yettinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“kredit taʼminotiga qabul qilinadigan garov turlari (agar garov talab qilinsa) va ularga qoʻyiladigan talablar;”.

6. 30¹-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Isteʼmolchi-jismoniy shaxs kredit, shu jumladan kredit kartasini olish yoki omonat hisobvaragʻi ochish uchun bankka murojaat qilganida (bank binosiga isteʼmolchi tashrif buyurganda) bank mazkur Nizomning 2-ilovasiga muvofiq kreditning, 3-ilovasiga muvofiq muddatli omonatning hamda 5-ilovasiga muvofiq kredit kartaning asosiy shartlari toʻgʻrisidagi axborot varaqasini (bundan buyon matnda Axborot varaqasi deb yuritiladi) isteʼmolchi — jismoniy shaxs bilan birgalikda toʻldiradi va isteʼmolchi — jismoniy shaxsga taqdim etadi, bunda mobil ilova orqali kredit, shu jumladan kredit kartasini olishda, bank tomonidan isteʼmolchiga axborot varaqasi bilan tanishib chiqish va uni yuklab olish imkoniyati yaratilishi lozim.

Bank oʻzining rasmiy veb-saytida isteʼmolchilarga taqdim etilayotgan omonat, kredit, shu jumladan kredit karta mahsulotlari boʻyicha Axborot

varaqa­si­ning interaktiv shaklini mustaqil ravishda to‘ldirish va undan nusxa olish imkoniyatini yaratib berishi lozim.

Axborot varaqa­si iste’molchi — jismoniy shaxsga bepul tarzda taqdim etiladi hamda kredit, shu jumladan kredit kartasini olish yoki omonat hisobvarag‘i ochish uchun buyurtmanoma hisoblanmaydi.”.

7. 35¹-bandda:

uchinchi xatboshidagi “kreditlar (mikroqarzlar)” degan so‘zlar “kreditlar” degan so‘z bilan almashtirilsin;

quyidagi mazmundagi to‘rtinchi xatboshi bilan to‘ldirilsin:

“kredit shartnomasiga qarzorning kredit ajratilgan bankda yoki boshqa bankda ochilgan hisobvarag‘larida har qanday davr mobaynida ma’lum miqdordagi kamaymaydigan pul mablag‘i qoldig‘i yoki aylanmasi mavjud bo‘lishi, shu jumladan kreditni qaytarish jadvalida belgilangan navbatdagi to‘lovni qoplash uchun yetarli mablag‘ saqlashi yuzasidan shart kiritish;”;

to‘rtinchi va beshinchi xatboshilar tegishli ravishda beshinchi va oltinchi xatboshilar deb hisoblansin;

beshinchi va oltinchi xatboshidagi “kreditlar (qarzlar)” degan so‘zlar “kreditlar” degan so‘z bilan almashtirilsin.

8. 36¹²-bandda:

quyidagi mazmundagi ikkinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“qarz oluvchilarga kredit taqdim etish to'g'risidagi arizasi ijroga qabul qilinganligi to'g'risida SMS xabarnoma yuborishi;”;

ikkinchi, uchinchi va to'rtinchi xatboshilar tegishli ravishda uchinchi, to'rtinchi va beshinchi xatboshilar deb hisoblansin.

9. 37¹-bandda:

birinchi va ikkinchi xatboshidagi “kredit (qarz)” degan so'zlar “kredit” degan so'z bilan almashtirilsin;

birinchi va ikkinchi xatboshidagi “kreditni (qarzni)” degan so'zlar “kreditni” degan so'z bilan almashtirilsin.

10. 37²-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Qarzdordan kreditning joriy to'lovi uchun kreditni qaytarish jadvalida belgilangan summaga nisbatan ko'p mablag' kelib tushsa, u holda bank kelib tushgan mablag'ning ortiqcha qismini karz oluvchining kreditining asosiy qarzini so'ndirishga yo'naltiradi hamda kredit summasini qayta hisoblaydi, agar shartnomada boshqacha tartib belgilanmagan bo'lsa.”.

11. 37⁴-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Bank kredit shartnomasiga asosan kredit bo‘yicha qarzдорlik summasini to‘lash majburiyati to‘liq bajarilgan sanadan boshlab uch ish kunidan kechiktirmagan holda mazkur kredit bo‘yicha:”.

12. 37⁵-bandda:

quyidagi mazmundagi birinchi-oltinchi xatboshilar bilan to‘ldirilsin:

“Banklar ajratilgan kredit ta’minotiga qabul qilingan garov mulklarini kreditning asosiy qarzi qoldig‘iga mutanosib ravishda bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo‘yicha quyidagilarni o‘z ichiga oluvchi alohida tartibga ega bo‘lishi va ushbu tartib bankning rasmiy veb-saytida joylashtirilishi lozim:

qarz oluvchi yoki garovga qo‘yuvchining garovga qo‘yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo‘yicha arizasini ro‘yxatga olish;

garovga qo‘yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo‘yicha arizani ko‘rib chiqish muddati va bosqichlari;

garovga qo‘yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish masalasini ko‘rib chiqish va tegishli qarorni qabul qilish bo‘yicha bankning vakolatli organini hamda mazkur vakolatli organning qarorini arizachiga yetkazish muddati;

garovga qo'yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirishni rad etish bo'yicha qaror qabul qilinganda bu to'g'risida asoslantirilgan holda arizachiga xabar berish;

kreditning asosiy qarzi qoldig'iga mutanosib ravishda bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo'yicha boshqa masalalar.”;

birinchi xatboshi tegishli ravishda yettinchi xatboshi deb hisoblansin;

quyidagi mazmundagi sakkizinchi-to'qqizinchi xatboshilar bilan to'ldirilsin:

“Kredit qarzdorligini qoplash maqsadida bank garovga qo'yilgan mol-mulknı suddan tashqari tartibda qonunchilikda taqiqlanmagan usullar orqali garovga qo'yuvchi bilan qonunchilikda belgilangan tartibda kelishgan holda realizatsiya qilishi mumkin.

Bunda, bank mol-mulknı realizatsiya qilishdan tushgan mablag'larnı kredit qarzdorligi va boshqa xarajatlarga yo'naltirilishi yuzasidan qarz oluvchi va garovga qo'yuvchiga ma'lumot berilishini ta'minlashi lozim.”.

13. 38-bandda:

quyidagi mazmundagi ikkinchi-yettinchi xatboshilar bilan to'ldirilsin:

“Bankning kreditor sifatidagi huquqlari sugʻurta qiluvchiga subrogatsiya orqali oʻtganda, oʻtkazilgan sanadan boshlab ikki ish kunidan kechiktirmagan holda bank qarzdorga (birgalikda qarz oluvchi) va kafillarga bankning kredit boʻyicha talab qilish huquqi sugʻurta tashkilotiga oʻtkazilganligi toʻgʻrisida oʻzaro kelishilgan aloqa kanallari orqali yozma xabarnoma (maʼlumotnoma) yuborishi shart.

Bunda, bank tomonidan yuboriladigan xabarnoma (maʼlumotnoma) eng kamida quyidagi maʼlumotlarni oʻz ichiga olishi lozim:

kredit boʻyicha talab oʻtkazilgan sugʻurta tashkilotining toʻliq nomi, yuridik (pochta) manzili, aloqa maʼlumotlari;

kredit boʻyicha talabni oʻtkazish asoslari (shartnoma (kelishuv) raqami, sanasi va qonunchilik asosi);

talab oʻtkazilgan sanadagi kredit majburiyati (qarzdorligi) toʻgʻrisidagi maʼlumotlar (asosiy qarz, foiz va boshqa toʻlovlar);

ushbu xabarnoma (maʼlumotnoma) boʻyicha bogʻlanishi mumkin boʻlgan aloqa maʼlumotlari.”;

ikkinchi xatboshi sakkizinchi xatboshi deb hisoblansin.

14. 38²-banddan “mikroqarzlار” degan soʻz chiqarib tashlansin.

15. Nizomning 1-ilovasida:

ilovadagi “kredit (mikroqarz)” degan soʻzlar “kredit” degan soʻzlar bilan, “kreditni (mikroqarzni)” degan soʻzlar “kreditni” degan soʻzlar bilan, “kreditning (mikroqarzning)” degan soʻzlar “kreditning” degan soʻzlar bilan, “kreditlar (mikroqarzlari)” degan soʻz “kreditlar” degan soʻz bilan, “kreditlarni (mikroqarzlarni)” degan soʻz “kreditlarni” degan soʻz bilan, “kreditlarning (mikroqarzlarning)” degan soʻz “kreditlarning” degan soʻz bilan almashtirilsin;

2-bandning v-kichik bandi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“uchinchi shaxslar foydasiga amalga oshiriladigan toʻlovlar, agar bunday toʻlovlar kredit shartnomasi shartlariga muvofiq qarz oluvchining majburiyatlariga kirsa, shuningdek:”.

16. Mazkur qoʻshimcha va oʻzgartirishlarning ilovasiga muvofiq tahrirdagi 5-ilova bilan toʻldirilsin.

Bank xizmatlari isteʼmolchilari bilan oʻzaro
munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining
faoliyatiga qoʻyiladigan minimal talablar toʻgʻrisidagi
nizomga kiritilayotgan qoʻshimcha va
oʻzgartirishlarga ILOVA

“Bank xizmatlari isteʼmolchilari bilan oʻzaro
munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining

faoliyatiga qo'yiladigan minimal talablar to'g'risidagi
nizomga 5-ILOVA

**Kredit kartaning asosiy shartlari to'g'risidagi AXBOROT
VARAQASI***

Tijorat bankining nomi, rasmiy veb-sayti, telefon raqamlari	
I. Kredit karta asosiy shartlari	
1	Kredit karta nomi
2	Karta chiqarilgan to'lov tizimi (VISA, MasterCard, Humo va hokazolar)
3	Kredit limiti (minimal va maksimal miqdori)
4	Foiz stavkasi (yillik)
	<i>a) xaridlar qilganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)</i>
	<i>b) o'tkazmalarni amalga oshirganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)</i>
	<i>v) kredit kartaga ajratilgan limitni naqdlashtirganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)</i>
	<i>g) boshqa operatsiyalarni amalga oshirganda (yuqorida ko'rsatilmagan)</i>
5	Kredit kartaning to'liq yillik foiz stavkasi (APR)
6	Foizsiz davr muddati (greys period)
7	Foizsiz davr qanday operatsiyalar uchun amal qiladi
8	Foizsiz davr qanday operatsiyalar uchun amal qilmaydi
9	Har oylik minimal to'lov
10	Karta bo'yicha qarzdorlikni oraliq to'lash sanasi yoki ushbu to'lovni aniq
11	Amalga oshirilgan operatsiyalar bo'yicha ko'chirma berish sanasi yoki sanasi
12	Shartnoma shartlari bajarilmaganligi yoki muddati o'tgan to'lovlar bo'yicha
13	Kredit karta bo'yicha ta'minot (agar mavjud bo'lsa)
14	Kredit kartani rasmiylashtirish usullari va muddati

15	Kredit karta bo'yicha limitdan voz kechish usullari va muddati
16	Karta bo'yicha boshqa shartlar** (tiklanuvchan limit shartlari, bank tomonidan cheklash va bekor qilish va boshqalar) a) b) ...
II. Kredit karta bo'yicha to'lovlar (komissiyalar)***	
1	Doimiy muddatli to'lovlar (oylik abonent to'lovi va hokazolar)
2	Xaridlarni amalga oshirganda
3	Boshqa kartaga (hisobvarag'ga) o'tkazmalarni amalga oshirganda
4	Kredit kartaga ajratilgan limitni naqdlashtirganda
5	Boshqa operatsiyalarni amalga oshirganda
6	O'zbekistondan tashqaridagi tranzaksiyalar (operatsiyalar) bo'yicha
7	Kredit karta bo'yicha qarzdorlikni to'lash xarajatlari
8	Kredit karta hisobini to'ldirganda (boshqa bankning kartasi, bank kassasidagi hamyon orqali to'ldirish xarajatlari)
9	Kartani a) chiqarganda - b) qayta chiqarganda -
10	Boshqa to'lovlar**

Kredit kartani rasmiylashtirishga rozi bo'lishdan oldin diqqat bilan o'rganib chiqing!

iz kredit kartaning shartlari va qiymati to'g'risida, to'lovlar va hisob-kitoblar tartibi to'g'risida (foizlar, jarima va penyalar), kredit karta shartnomasi bo'yicha Sizning huquqlaringiz va majburiyatlaringiz to'g'risida, kredit karta

shartnomasi bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xatarlar va javobgarliklar to'g'risida, kredit kartadan xavfsiz foydalanish to'g'risida, shuningdek Sizga tushunarsiz bo'lgan boshqa masalalar yuzasidan bankdan to'liq va batafsil ma'lumot olishga haqlisiz.

Agar Sizda shikoyatlar mavjud bo'lsa, u holda Siz murojaatingizni (telefon raqami ko'rsatiladi) raqamli telefonga yoki (bankning pochta manzili ko'rsatiladi) manzilga yoki (bankning elektron pochta manzili ko'rsatiladi) elektron manzilga jo'natishingiz mumkin.

AXBOROT VARAQASINING TO'G'RILIGI VA HAQIQIYLIGI TASDIQLANADI.	
(bank mutaxassisining F.I.Sh. va lavozimi)	(to'ldirilgan sana)

** Mazkur varaqa kredit karta bo'yicha shartnoma yoki kredit karta olish uchun buyurtmanoma o'rnini bosmaydi, aksincha turli banklarning kredit kartalari shartlarini taqqoslashga va kerakli tanlovni amalga oshirishga yordam beradi.*

*** Mazkur bandeda bank xohishidan kelib chiqib o'zi lozim deb topgan shartlarni yoki ma'lumotni aks ettiradi.*

**** II-bo'limda qayd etilgan komissiya va to'lovlar kredit kartaga ajratilgan limit mablag'laridan foydalanganlik uchun undiriladi."*